

się słusznie uwagę, że ludzie zajmujący się tradycyjnym rybołówstwem byli zawsze poszukiwanymi fachowcami w dworskiej gospodarce stawowej. Szczególnie cenne były ich umiejętności w zakresie połowu ryb w stawach, gdzie możliwości spustu wody nie było lub była ona ograniczona.

Świetnie rozwijająca się w Rzeczypospolitej i na Śląsku w XVI i I połowie XVII w. dworska gospodarka stawowa, stanowiła poważną konkurencję dla tradycyjnego rybołówstwa śródlądowego. Przesądzała o tym tania pańszczyźniana siła robocza, oraz wciąż rosnące przywileje szlacheckie w zakresie prawa gruntowego i wodnego, a nawet uzyskanie monopolu na handel rybami stawowymi. Właśnie na mocy takich przywilejów, większe rzeki polskie uznano za drogi publiczne, ograniczając poważnie na nich możliwość połowu ryb przez rybaków należących i nienależących do cechów rybackich. Szlachta monopolizując

handel rybami stawowymi ograniczała też poważnie możliwości hanblu rybami przez rybaków cechowych i śledziarzy.

Należało także w pracy potraktować szerzej problematykę zmian ekologicznych, które niszcząco wpływały na rybostan naszych wód śródlądowych i przybrzeżnych. Łączy się to ściśle z godnymi podkreślenia wysiłkami świątłych przyrodników polskich z prof. Maksymilianem Siłą-Nowickim na czele. Przecież oni pierwsi opracowali i doprowadzili do uchwalenia w Sejmie Galicyjskim nowoczesnej ustawy ochronnej dla wód śródlądowych całej Galicji. Działalność tych świątłych ludzi walcie przyczyniła się do szybkiego przejmowania światowych osiągnięć w zakresie hodowli ryb przez polską gospodarkę stawową oraz wyselekcjonowania galicyjskiej odmiany karpia, którego narybek był pilnie poszukiwany i nabywany nie tylko w Europie.

Aleksander Nyrek

Antoni Kuczyński, *Syberia. Cztery lata polskiej diaspory. Antologia historyczno-kulturowa*, Wydawnictwo Ossolineum, Wrocław 1993, s. 436

Książka Antoniego Kuczyńskiego, wrocławskiego etnologa i socjologa, stanowi interesujące studium his-

Górny Śląsku od połowy XVI do połowy XIX w., Wrocław 1964, ss. 235 oraz tegoż, *Potrzeby i stan badań nad dziejami śródlądowej gospodarki rybnej na ziemiach polskich*, w: *Acta Universitatis Wratislaviensis*, No 461, Historia XXX, Wrocław 1975, s. 177–185.

torii kontaktów polsko-syberyjskich poczynając od wojen Stefana Batorego, przez okres powstań narodowowyzwoleńczych aż do czasów II wojny światowej i pierwszych lat powojennych. Zawiera szeroką panoramę polskiej diaspory na Syberii i prezentuje złożone historyczno-kulturowe uwarunkowania tego zjawiska. Autor ukazuje, jak od końca XVI – Syberia, ów złowrogi Sybir, jest